

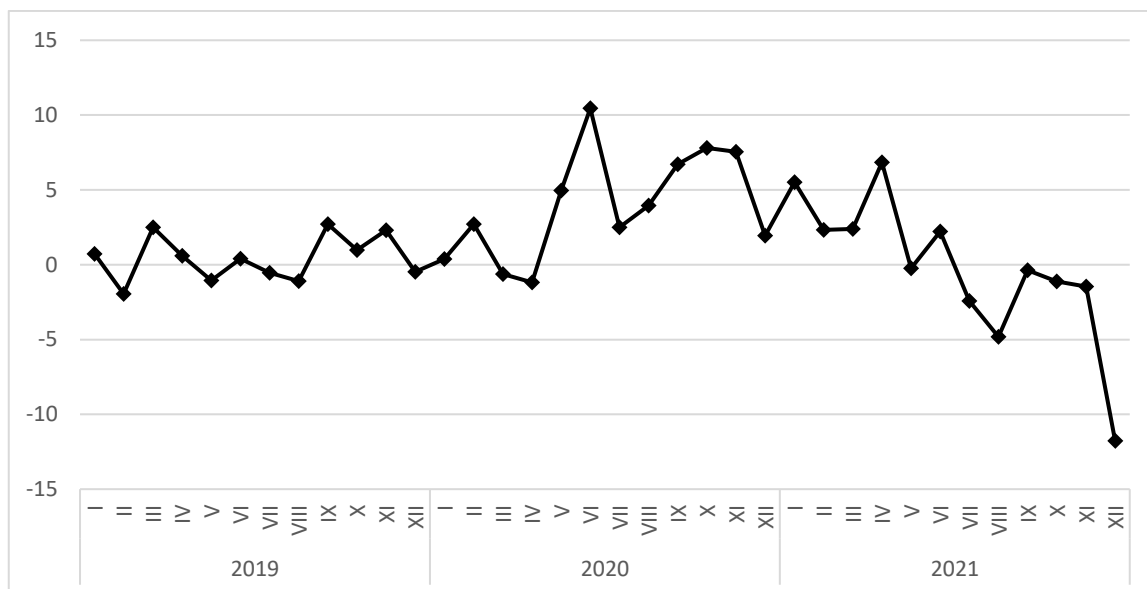
Warszawa, 16 lutego 2022 r.

Polska z rekordowymi obrotami handlowymi, ale z powodu wzrostu cen w imporcie mamy niewielki deficyt

Według szacunków PIE na podstawie danych GUS, w 2021 r. wartość polskiego eksportu w cenach stałych z 2020 r. była o 12,1 proc. wyższa niż w roku poprzednim, a importu – o 15,3 proc. Wyraźnie pogorszyło się saldo obrotów towarowych Polski. Po rekordowej nadwyżce w 2020 r. o wartości 47,2 mld PLN, w 2021 r. ponownie pojawił się deficyt w wysokości 2,9 mld PLN. Nadwyżka w handlu wygospodarowana w pierwszym półroczu ubiegłego roku (19,1 mld PLN), systematycznie się zmniejszała w kolejnych miesiącach. Do zamknięcia całego roku ujemnym saldem przyczynił się wysoki deficyt odnotowany w grudniu - wyniósł on 11,8 mld PLN. Deficyt w handlu wynikał jednak przede wszystkim z wyższego wzrostu cen w imporcie. Przyjmując wartość obrotów w cenach z roku 2020 r., saldo obrotów było dodatnie a jego wartość wyniosła blisko 20 mld PLN.

Wartość polskiego eksportu towarów w 2021 r. wyniosła 1 305,2 mld PLN i była o 22,8 proc. wyższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Wartość importu ukształtowała się na poziomie 1 308,1 mld PLN, co oznaczało wzrost o 28,8 proc. r/r. W porównaniu do 2019 r., czyli okresu przed pandemią, wartość importu i eksportu wzrosła bardzo podobnie tj. o odpowiednio 28,4 i 27,5 proc. doprowadzając do rekordowych obrotów polskiego handlu.

Wykres 1. Saldo obrotów towarowych Polski w latach 2019-2021, w mln PLN

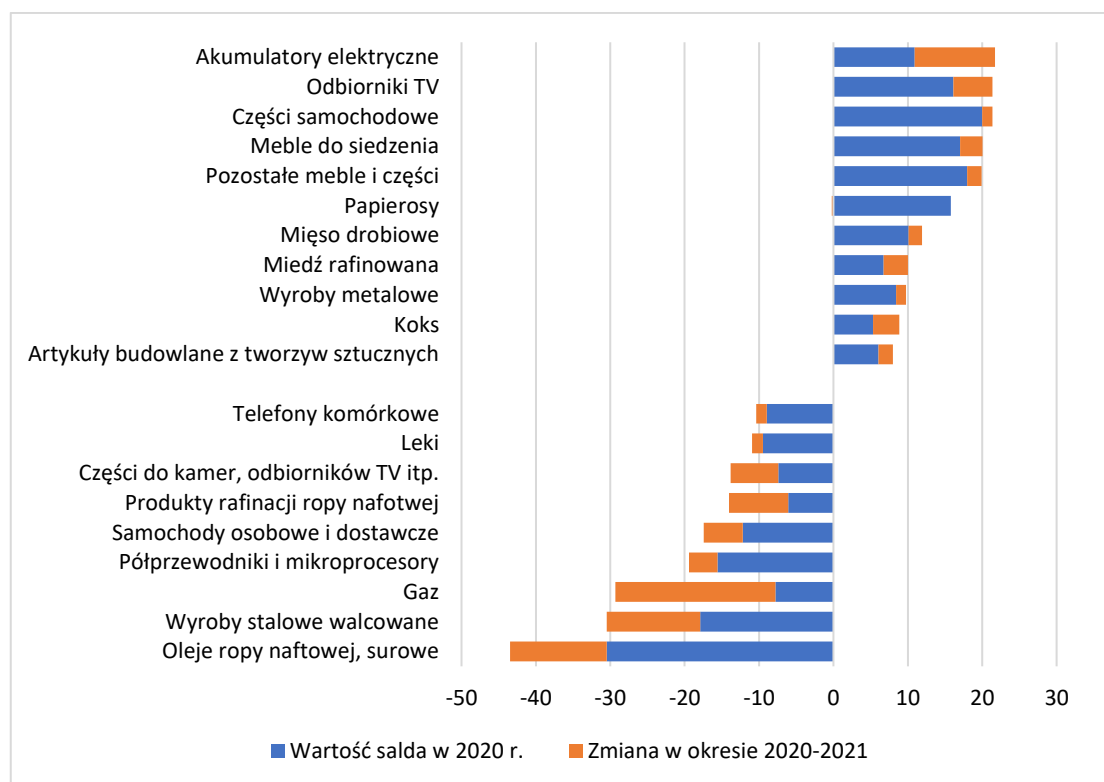

Źródło: Opracowanie własne PIE na podstawie danych GUS.

Pogorszenie salda obrotów towarowych w 2021 r. wynikało przede wszystkim z wyższych cen w imporcie surowców energetycznych (ropy i produktów jej rafinacji oraz gazu), a także pozostałych surowców i powstałych z nich półproduktów (metali i wyrobów z metali oraz surowców niemetalicznych). Zwiększył się także deficyt w handlu niektórymi towarami zaopatrzeniowymi dla przemysłu (m.in. półprzewodnikami i mikroprocesorami oraz częściami do kamer i odbiorników TV), a także towarami konsumpcyjnymi trwałego użytku (m.in. samochodami osobowymi i dostawczymi oraz telefonami komórkowymi). Poza zmianami cen, wpływ na zwiększony import towarów w 2021 r. miało ożywienie gospodarcze i powiązany z nim wzrost konsumpcji oraz wzrost mobilności, co wpłynęło na zwiększone zapotrzebowanie na paliwa – mówi Łukasz Ambroziak, starszy doradca w zespole gospodarki światowej w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Potwierdza to spojrzenie na zmiany salda obrotów z poszczególnymi państwami. Największy deficyt handlowy odnotowała Polska w obrotach z Chinami, a ujemne saldo w czasie pandemii (od 2019 r.) wzrosło o 66 mld PLN. Znaczące wzrosty odnotowano w handlu z Rosją (wzrost deficytu o 11 mld PLN) oraz z Koreą Płd. o 7 mld PLN.

Wykres 2. Saldo w polskim handlu wybranymi grupami produktów, w mld PLN

Źródło: Opracowanie własne PIE na podstawie danych GUS.

Choć w drugim półroczu 2021 r. obserwowano wyraźne spowolnienie dynamiki eksportu wielu towarów, to w całym 2021 r. w większości grup odnotowujących największą

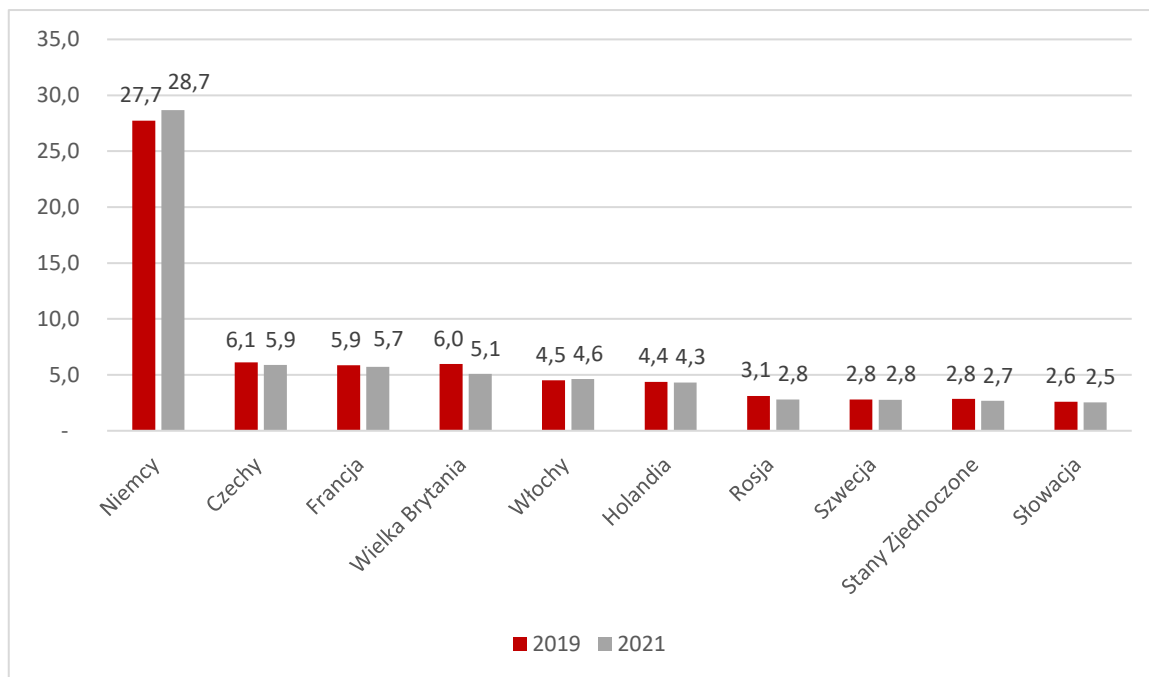
nadwyżkę obrotów udało się zwiększyć jej wartość w porównaniu z rokiem poprzednim. Dotyczyło to m.in. akumulatorów dla pojazdów elektrycznych oraz części motoryzacyjnych. Gdyby nie problemy z niedoborem mikroprocesorów, wyniki handlu byłyby jeszcze lepsze, zwłaszcza w motoryzacji. Dodatkowo saldo udało się zwiększyć także w handlu niektórymi dobrami konsumpcyjnymi trwałego użytku, m.in. odbiornikami TV, meblami do siedzenia. Popyt zagraniczny na te produkty był jednak coraz słabszy

Udział Niemiec wzrósł w porównaniu do okresu sprzed pandemii

Sprzedaż polskich towarów za Odrą rostała podczas pandemii szybciej niż cały polski eksport, dlatego Niemcy zwiększyły w 2021 r. swój udział w polskim eksporcie o 1 p.p. w porównaniu do 2019 r. Udział ten sięgnął 28,7 proc., notując w ujęciu rok do roku niewielki spadek. Pomimo deficytu obrotów towarowych Polski w 2021 r, dodatni bilans z Niemcami nie tylko został utrzymany, ale dodatkowo wzrósł w porównaniu do 2020 r.

Na drugim miejscu, z 6-proc. udziałem w polskim eksporcie, utrzymują się Czechy, choć tempo wzrostu eksportu było niższe niż przeciętnie. W związku ze spowolnieniem dynamiki eksportu Wielkiej Brytanii, zyskała Francja. Po spadku sprzedaży na rynku francuskim w 2020 r., w 2021 r. eksport do Francji wzrósł o ponad 20 proc., przewyższając przeciętne tempo. Tym samym, choć udział w polskim eksporcie zmalał z 5,9 do 5,7 proc. w latach 2019-2021, Francja stała się trzecim rynkiem zbytu – mówi Marek Wąsiński, kierownik zespołu gospodarki światowej w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Wykres 3. Zmiany w udziale polskiego eksportu w wybranych krajach w latach 2019-2021, dane w %

Źródło: Opracowanie własne PIE na podstawie danych GUS.

Dostawy towarów do Wielkiej Brytanii w 2021 r. wzrosły w ujęciu wartościowym o 10 proc. w porównaniu do 2019 r., co jest bardzo dobrym wynikiem w kontekście brexitu. Było to jednak znacznie poniżej przeciętnego tempa wzrostu polskiego eksportu, co przełożyło się na spadek udziału Wielkiej Brytanii w polskim eksporcie z 6 proc. w 2019 r. do 5,1 proc. w 2021 r.

Niemcy pozostały także głównym dostawcą towarów do Polski – polski import z tego kraju w 2021 r. był prawie o 23 proc. większy w porównaniu do 2019 r. Pomimo to udział Niemiec w polskim imporcie spadł o 1 p.p., do 21 proc. Pandemia wzmocniła znacząco pozycję Chin – dostawy z Państwa Środka zwiększyły się od 2019 r. o 55 proc. i udział Chin w polskim imporcie sięgnął 15 proc. Na trzecim miejscu pod względem wartości importu do Polski pozostała Rosja. Udział Rosji powrócił do poziomu 6 proc. po tym jak w 2020 r., w wyniku znacznie mniejszego popytu na surowce energetyczne, jej udział spadł do zaledwie 4,5 proc.

***

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl